GILLETTE & L'ORÉAL,

WOMEN USA

VOL. III

Kentucky • Louisiana • Maine • Maryland
Massachusetts • Michigan • Minnesota • Mississippi

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. III

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 08

Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi. De derde etappe van de Amerikaanse oversteek, van de Ohiovallei tot de delta.

Hoofdstuk nul — gedeelde opening

Dit openingshoofdstuk is gemeenschappelijk voor alle zes delen van Women of the United States. Het staat hier volledig, en ingeklapt, zodat de reeks achter elkaar gelezen kan worden zonder herhaling.

HOOFDSTUK NUL

Hier is de wereld geen gebied: ze is een grens. De Noordpool verwelkomt niet, vergeeft niet, laat geen ruimte voor fouten. Het wit heerst als een absolute macht, stil en zonder geheugen. Temperatuur is geen meteorologisch gegeven: ze is een roofdier. De nacht duurt maanden, verplettert gedachten, vervormt de contouren van mensen, slokt hun wil op.

De gemeenschappen zijn weinig talrijk, klein en gesloten. Inuit, Yupik, Arctische volken leven waar niemand zou kiezen te blijven. Hier is ieder individu onmisbaar voor het overleven van de groep. Ben je niet nuttig, dan word je een last. En wie een last wordt, verdwijnt in de stilte, in de sneeuw, in de logica van een omgeving die geen concessies doet.

De wetenschappelijke bases voegen er een ander soort kou aan toe: die van de hiërarchieën. Hier is een vrouw een zeldzame aanwezigheid, een afwijking die zich moet aanpassen of bezwijken.

Op deze plek bestaat het begrip “verdwijning” niet. Er is alleen het wit dat alles uitwist.

Inuit- en Yupikvrouwen

Het Arctische meisje wordt niet verwend: ze wordt voorbereid. Ze leert al vroeg de kou, de duisternis en de honger te weerstaan. Ze moet nuttig worden voor de clan, want hier is identiteit niet persoonlijk. Ze is functioneel. De vrouw draagt de last van gezin en gemeenschap: voedsel, vuur, kinderen, huiden, zorg. Niemand praat over rechten. Niemand praat over kwetsbaarheid. Depressie bestaat, maar ze heeft geen naam. Geweld bestaat, maar het heeft geen getuigen.

Vrouw van de wetenschappelijke bases

Opgeleid, bekwaam, gewend aan discipline. Ze komt als onderzoekster, technica en arts. Ze ontdekt al snel dat de Noordpool geen diploma’s erkent. Hier telt alleen mentale hardheid. Mannelijke hiërarchieën overheersen haar, en elk teken van zwakte wordt als zwakte uitgelegd. Het is een omgeving waarin kracht niet genoeg is: er is extreme zelfbeheersing nodig.

Westerse vrouw “van buiten”

Opgegroeid in vrijheid, komt ze aan in de overtuiging dat ze de kou kan overwinnen. Maar de plek breekt haar: eenzaamheid, piepkleine ruimtes, eindeloze stiltes. De bases zijn geen gemeenschappen, het zijn mechanismen. En een vrouw, binnen een mechanisme dat door mannen is ontworpen, moet vechten om niet te verdwijnen.

De reis naar de rand van de wereld

Mijn buurman, Antonio, die iedereen Nino noemde, praatte al jaren over de Noordkaap, de middernachtzon, de maanden zonder duisternis. Het was een droom die hij in zijn zak bewaarde, als iets onmogelijks. Op een ochtend in mei belde ik bij hem aan en zei alleen dit: “Pak je koffer. Over een uur ben ik terug. Over 30 dagen zijn we weer thuis.” Hij keek me aan, verrast, blij. Zijn vrouw vroeg bezorgd wat we van plan waren. “Een droom najagen”, antwoordde ik.

We stapten in de auto. Onze vrouwen keken ons aan alsof we gek waren. Maar deze reis was echt. Nino zat al vol vragen. “Waar gaan we heen? Hoeveel geld moet ik meenemen?” “Rustig maar”, zei ik tegen hem. “Over 54 uur zijn we er. Maar 5.000 km. We zitten in de nieuwe Range Rover. Geniet van de rit.”

Elke 300 km moest ik stoppen: hij, twaalf jaar ouder dan ik, had zijn eigen ritme. Ik had water en drinken; hij had koffie en lichamelijke behoeften. En hoe verder we kwamen, hoe meer hij over zijn leven vertelde. Dingen die ik nooit had geweten als die eindeloze weg er niet was geweest.

Twee mannen alleen in een auto die het altijd over vrouwen hebben. Hij had alleen zijn eigen vrouw gekend. Ik lachte. Ik stelde hem gerust: “Wij zijn net zo.”

Hij vroeg me hoe ik het volhield om bij mijn verstand te blijven terwijl ik 60 uur reed. Ik vertelde hem over Rusland, toen ik op mijn 22e 51 uur reed om een vrouw te ontmoeten die ik nog nooit had gezien. “Afstanden zijn geen grenzen”, zei ik tegen hem, “het zijn excuses. Ik heb er nooit gehad.”

De aankomst in het wit

We reden Noorwegen binnen. Een herberg langs de weg. Daar zouden we de auto achterlaten en per slee verdergaan.

De gids was ingepakt, ondoordringbaar. Toen ze haar bril afzette, ontdekte ik dat het een vrouw was. Een Noorse vrouw, zwijgzaam, direct, ijzig. Nino in het midden van de slee, zij voorop, ik met mijn 190 cm achteraan, als hekkensluiter.

Het was nog licht. Mijn horloge gaf de tijd aan, maar zei me niet of het nacht of ochtend was. Het was middernachtzon. We hadden de Noordkaap bereikt.

Nino huilde. Hij omhelsde me. Ik zei lachend tegen hem: “Pas op… straks denken de mensen nog dat we homo zijn.” We lachten, maar we stonden aan de rand van de wereld.

Toen kwam de vrieskou: –52 °C.

De toegang tot het echte Noordpoolgebied

Ze brachten ons naar een metalen container om ons om te kleden. Loodzware, gewatteerde pakken, gesloten met ingewikkelde ritsen.

Ik betaalde de gids. Nino werd ondergebracht in een iglo met een paar mannen; ik in een andere bij een gezin: een oude man, tussen de 70 en de 80, en drie vrouwen tussen de 30 en de 50.

Het was een gesloten wereld. Eenvoudig. Rauw.

De man hield zich afzijdig. De vrouwen hielden het tempo erin. En de wc was een heuveltje vijf meter van de iglo: de poep bevroor voordat hij de grond raakte. Mijn eerste plas werd een gele Arctische ster. Het was het Noorden dat me begroette.

De vrouw van middelbare leeftijd, Magi, sprak een beetje Engels. De rest waren gebaren, ogen, handen. De taal van de kou.

Toen ik niet zeker wist hoe ik het pak moest gebruiken, raakte zij, zonder erbij na te denken, mijn kruis aan om me een verborgen rits te wijzen. Er was geen kwade bedoeling, geen gêne: alleen functie. Overleven.

De drie dagen in de iglo

Ze brachten eten. Gerookte vis, rauwe vis, levertraan van kabeljauw, walvisbuik. En haaienballetjes. Er was geen keus. Er was geen alternatief. Het was wat de natuur geeft.

Toen dronk ik: een rode vloeistof. Ik dacht dat het wijn was. Het was gefilterd, gekookt, gezoet walvisbloed. Ik dronk het. Het gaf me een kracht die ik nooit eerder had gevoeld. Een oerenergie. Ik dacht dat het cocaïne was. Nee. Het was het Noorden dat het lichaam binnendrong.

De vrouwen keken naar me. De oude man ging op jacht. Ik rustte en dronk bloed. Drie dagen zonder telefoon, internet, computer, zonder Nino. Alleen ik en zij.

Er was geen nacht. Alleen licht, vuur, ijs en adem.

De drie vrouwen gingen liggen om te slapen. Ik zocht een plekje. De jongste stak haar arm op en gebaarde dat ik dichterbij moest komen. Ze barstten in lachen uit. Ik begreep het niet. Ze zeiden dat ik hun “Kerstmis” was.

Een manier om te zeggen dat ik was aanvaard.

Ik probeerde hun wat geld te geven als dank. Ze weigerden. Ze wilden alleen een omhelzing. En een paar woorden in het Calabrees om zich dichterbij te voelen.

Daar begreep ik de waarde van echte geschenken: die je niet kunt kopen of verkopen.

Het afscheid van de gids

Na drie dagen kwam de gids. Ze sprak een uur lang met de drie vrouwen. Ik stond buiten. Ik begreep niet wat ze zeiden. Het was mijn zaak niet. Het was hun taal, hun wereld, hun wet.

In de container, terwijl ik me uitkleedde, kwam de gids binnen. Nieuwsgierig. Direct. Noords. Ze omhelsde me stevig. Ze kuste me. Haar huid was zo wit als melk. Haar ogen waren zo blauw als de augustushemel.

Ze vroeg me haar mee te nemen. Ze zou alles hebben gedaan om uit die wereld weg te komen.

Ik glimlachte respectvol. Ik kon het niet. Ik mocht het niet.

Ik liet haar maar één belofte na: “Als je iets nodig hebt, schrijf me een brief. Ik zal je helpen.” Zelfs het geld weigerde ze. Ze was een mooie vrouw, maar eenzaam. Een eenzaamheid die je van ver niet ziet. Een eenzaamheid die de kou niet vergeeft.

De terugkeer naar huis

We gingen Nino ophalen. Hij was dolgelukkig. Hij wilde niet terug. Maar ik had een afspraak met zijn vrouw.

Hij vertelde iedereen over zijn drie dagen. Ik zweeg. Ik heb nooit iets gedeeld met de mensen. Alleen met het papier.

En zo, terwijl Nino terugkeerde naar zijn wereld, was ik al onderweg naar een andere. Een andere bestemming. Een andere ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Het Noorden neemt je niet: het verandert je. En het geeft je nooit

heel terug. Mannen komen naar de Noordpool op zoek naar licht, stilte, foto's, dromen. Vrouwen blijven om te overleven.

Mannen vertellen wat ze hebben gezien. Vrouwen zwijgen over wat ze hebben meegemaakt.

Mannen keren terug. Vrouwen blijven. Ze blijven in de kou, in huizen van sneeuw, in stiltes die niemand hoort. Ze blijven om gemeenschappen te steunen die hen niet eren. Ze blijven om kinderen, ouderen, vreemden te beschermen. Ze blijven onzichtbaar.

Ik heb van daar maar één herinnering meegenomen: een mooie, ongelooflijk mooie vrouw, maar alleen. Niet in romantische zin. In menselijke zin. In tragische zin.

Beschouwing

Het Noorden doodt het lichaam niet. Het doodt de aanwezigheid. En wat overblijft is wit: een plek waar vrouwen tegelijk leven en verdwijnen.

Daarom schrijf ik. Omdat extreme plekken hun eigen verhaal niet vertellen. En wie er doorheen reist, kan zich de luxe niet veroorloven te zwijgen.

Ik niet. Ik niet. Mijn land heeft me gebaard, en de rest van de wereld ontvangt me niet als gast, maar als familie.

Vanuit de absolute witheid van het Noorden daalde ik af in de absolute verwarring van de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

De onmogelijke opdracht

Achttien jaar werken voor een Amerikaans bedrijf geeft je iets wat geen ander bedrijf ter wereld je kan geven: een werkcultuur, procedures, een duidelijke missie en een systeem van waarden die geen theorie zijn — ze zijn dagelijkse praktijk. Ze leggen ze je niet uit; ze bouwen ze voor je. En ze doen het zonder je toestemming te vragen.

Ik zat op het kantoor in New York toen me een baan werd aangeboden die ik me nooit had voorgesteld. Geen promotie. Geen overplaatsing. Een experiment.

Een vertrouwelijk programma, opgezet om een model van menselijke relaties binnen de Verenigde Staten te valideren. Ze hadden geen managers, psychologen of trainers gekozen. Ze hadden mensen gekozen met een bepaald soort ervaring uit de echte wereld. En mijn naam kwam naar boven — ook al zat ik al achttien jaar in de verkoop. Ze keken niet naar de functie: ze keken naar de geest.

De test was eenvoudig uit te leggen en buitengewoon moeilijk te voltooien:

de 50 Amerikaanse staten bezoeken in één jaar, waarbij ik zelf de steden koos en in elke stad minstens een week bleef.

De laatste twee weken zouden een verplichte vakantie zijn. Zij zouden alle kosten dragen. Ik hoefde alleen te leven, te observeren, te begrijpen en elke maandag een verslag in te leveren. Een menselijk, droog, nauwkeurig verslag.

Ik tekende het contract. Ik liet het thuis weten. Ze vroegen niets. Ze wilden alleen weten of de maandelijkse bevoorrading was aangekomen. Ik stond op het punt een jaar Amerika tegemoet te gaan. Zij, zoals altijd, gingen de volgende maand tegemoet.

Voor de zekerheid werd mijn salaris rechtstreeks op mijn bankrekening in Italië gestort. Het was een beleefde manier om me te zeggen: “Doe niets doms. Leef met wat je hebt. Eens kijken wie je echt bent.”

Pas vijftien jaar later kreeg ik toegang tot mijn oorspronkelijke verslagen, de analyses en het materiaal dat ze over mij hadden verzameld. Daaruit is dit boek geboren. Ik kreeg toestemming om het te publiceren, op één voorwaarde: nooit het bedrijf noemen dat de opdracht gaf.

Het doet er niet toe. Dit verhaal gaat niet over logo’s. Het gaat over een man in een land dat onmogelijk te begrijpen is als je het niet zelf meemaakt.

Begin ik bij het verste punt?

De logische keuze was te beginnen aan de randen, niet in het midden. Om twee eenvoudige redenen:

1. Ik kwam vers uit het experiment: grote helderheid, maximale aandacht.

2. Door bij het uiterste te beginnen kon ik de koers bijstellen en de reis netjes afronden.

Ik hoefde niet in Boston of Chicago te beginnen. Ik moest bij een grens beginnen. Bij een plek die alleen op papier Amerika was.

Ik koos Juneau, de hoofdstad van Alaska. Geïsoleerd. Alleen bereikbaar per boot of vliegtuig. Een stad die van niemand is. De

perfecte plek om te beginnen.

Middelen optimaliseren

Voor mijn vertrek deed ik wat een Amerikaan het meest respecteert: ik organiseerde me als een professional, niet als een toerist.

Ik belde drie van de populairste luchtvaartmaatschappijen, die met de grootste binnenlandse netwerken. In minder dan een uur kocht ik een boekje met vijftig binnenlandse vluchten met 60% korting.

Geen tijdslimieten. Geen daglimieten. Geen beperkingen. Maar één voorwaarde: ze binnen een jaar gebruiken.

Hetzelfde deed ik met hotelketens, Uber Taxi's en autoverhuurbedrijven, en daarna maakte ik een behoorlijk schema van de etappes, de werkwijzen, maar niet van de tijden.

Ik was klaar.

Het was mijn eerste echte succes. Het eerste teken dat ik wist hoe ik me moest bewegen. Amerika beloont wie handelt, niet wie wacht.

Toen het bedrijf de transactie zag, deed het wat een Amerikaanse cultuur altijd doet: het controleerde de betrouwbaarheid.

Was ik in staat een jaar van voortdurende verplaatsingen aan te kunnen? Was ik in staat om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen, afstanden en noodgevallen? Was ik zelfstandig?

Daarom regelde ik voor mijn vertrek nog een cruciaal detail:

Ik zorgde ervoor dat ik op mijn creditcard een maandelijkse kredietlimiet had van minstens $ 100.000.

Het was niet bedoeld om uit te geven. Het was bedoeld om te laten zien dat ik het kon beheren. Amerikanen denken zo: als je geen autonomie hebt, heb je geen vrijheid. En als je geen vrijheid hebt, kun je niet worden beoordeeld.

Vanaf dat moment was het programma geen opdracht meer. Het was een missie.

EN NU GAAN WE ECHT OP REIS

Alaska hoort alleen geografisch bij de Verenigde Staten. Het is een andere wereld.

Het is de plek waar vrouwen spoorloos verdwijnen. Waar een aangifte nooit haar bestemming bereikt. Waar steden niet meer zijn dan beschaafde eilanden midden in een woest continent.

Juneau was mijn eerste test: een hoofdstad zonder wegen die haar met de rest van het land verbinden. Een stuk Amerika dat niet als Amerika voelt.

Hier begon ik iets te begrijpen: de reis zou niet geografisch zijn. Ze zou menselijk zijn.

BLOK 1 (Deel I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Californië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Deel II)

Hawaï – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Deel III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Deel IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Deel V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – Zuid-Carolina

BLOK 6 (Deel VI)

Zuid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West-Virginia – Wisconsin – Wyoming

KENTUCKY

Kentucky is een staat die in twee dimensies bestaat: aan de oppervlakte de lagen van kolenmijnen, whiskey, paarden en groene heuvels; de diepte daarentegen bestaat uit oude armoede, geïsoleerde gemeenschappen, starre religie en zeldzame kansen.

Het is een land dat niet meer landelijk is, maar ook nog niet modern. Opgeschort. Traag. Moe. En wanneer een land opgeschort is, zijn het de vrouwen die het overeind houden.

In Kentucky verdwijnt een vrouw niet door een gebeurtenis. Ze verdwijnt door een maatschappelijke erfenis die al generaties van haar eist dat ze zichzelf opoffert. Gezin, kinderen, onzeker werk, kerk, buren, de problemen van anderen: alles ligt op haar schouders. Haar afwezigheid is geen lawaai. Ze is gewicht.

De vrouw uit de voormalige mijnstreken – 41

jaar

Steenkool heeft Kentucky gebouwd en vernietigd. Mijnen sluiten, mannen verliezen hun werk, de afhankelijkheid van middelen neemt toe, de armoede verspreidt zich.

Vrouwen dragen hier de nasleep. – mannen zonder werk – kinderen die opgroeien in frustratie – uitzonderlijk lage lonen – overdoses onder vrienden en familie – uitgeputte gemeenschappen.

Ze werken in winkels, scholen, dienstverlening en als hulpkracht. Ze doen alles wat kapotte economische systemen niet meer doen.

Haar afwezigheid is sociaal: als zij er niet was, zou de staat instorten. Maar niemand erkent haar.

De vrouw van de Derby en de fokkerijen – 36 jaar oud

Kentucky is beroemd om zijn paarden en de Derby. Achter dat elegante beeld gaat een leger vrouwen schuil dat stallen uitmest, dieren verzorgt, vroege diensten draait en werkt voor belachelijke lonen.

De glamour staat vooraan. Het zweet zit achterin.

Haar afwezigheid is economisch: zonder haar draait de sector niet, maar ze blijft een radertje dat het publiek en de politiek negeren.

De vrouw gevangen in de religie – 48 jaar oud.

In veel county's van Kentucky heeft de kerk meer macht dan de staat.

Een vrouw moet zijn: – een moeder – een echtgenote – een moreel voorbeeld – een respectabele aanwezigheid – gehoorzaam aan de gemeenschap.

Ze kan niet uit haar rol stappen. Ze kan zichzelf niet opnieuw uitvinden. Ze kan geen twijfels of kwetsbaarheid tonen.

Haar afwezigheid is cultureel: ze behoort niet aan zichzelf. Ze behoort aan het religieuze verhaal van de plek.

De vrouw van het minimumwerk – 29 jaar oud

Kentucky draait op slecht betaalde banen. En die banen zijn allemaal van vrouwen.

Caissières, serveersters, schoonmaaksters, medewerkers in verpleeghuizen, klassenassistenten. Levens opgeslokt door onzekere diensten, dure benzine, kinderen om groot te brengen en nul vooruitzichten.

Haar afwezigheid is economisch en mentaal: ze ziet geen uitweg en niemand biedt haar er een.

Epiloog – Kentucky

Kentucky is een mozaïek van traditie, armoede, religie en ontbering. Vrouwen zijn zijn ruggengraat. En juist daardoor worden ze onzichtbaar.

Afwezigheid is hier een collectieve gewoonte. Een manier van leven. Een verkeerde normaliteit die nooit ter discussie wordt gesteld.

Beschouwing – Kentucky

Elke staat toont een ander gezicht van de afwezigheid. Kentucky toont het gezicht dat voortkomt uit economische ineenstorting en

een traditie die zich aan het verleden vastklampt.

Hier draagt de vrouw alles wat de mannen hebben verloren, alles wat de religie oplegt, alles wat de armoede vastzet.

Zij is de sterke schakel, maar wordt behandeld als de zwakke schakel.

En juist daarom hoort deze staat in dit deel: om te laten zien wat er gebeurt wanneer een samenleving alles op de schouders van vrouwen legt en daarna doet alsof dat normaal is.

LOUISIANA

Louisiana is een staat van felle contrasten. Het is cultuur, muziek, geschiedenis, keuken, spiritualiteit en identiteit. Maar het is ook armoede, instabiliteit, verslaving, raciale ongelijkheid, verwoestende orkanen, ongeorganiseerde politiek en een broos sociaal stelsel.

Het is een plek waar schoonheid naast lelijkheid bestaat, uit balans. Alles heeft hier twee kanten: New Orleans is feest en trauma, Baton Rouge is politiek en verval, en de landelijke parishes zijn gemeenschap en isolement.

De vrouw in Louisiana verdwijnt niet toevallig. Ze verdwijnt omdat zij de enige stabiele figuur is in een instabiel land. En die stabiliteit verteert haar.

Haar afwezigheid is het gevolg van drie zware factoren: – diepgewortelde armoede

– steeds terugkerende natuurrampen

– een hard cultureel patriarchaat.

Hier besturen vrouwen gezinnen, buurten, hele gemeenschappen. En terwijl alle anderen zichtbaar worden, vervaagt zij.

De vrouw uit New Orleans – 35 jaar oud

New Orleans is muziek, feest, chaos en geschiedenis. Maar het is ook een van de meest complexe en zware steden van het land.

De vrouw die hier werkt, leeft tegelijk aan drie fronten: – roofzuchtig toerisme – stedelijk geweld – instabiele economie

Ze werkt in: – bars – hotels – restaurants – toeristische rondleidingen – openbare diensten – livemuziek – nachtleven

Verplichte glimlachen. Lage lonen. Hoge huren. Lastige klanten. Slopende uren.

Haar afwezigheid is moreel: de stad gebruikt haar energie en geeft haar uitgeput terug.

Iedereen wil de “magie” van New Orleans. Niemand betaalt wie haar maakt.

De Afro-Amerikaanse vrouw van de arme parishes –

42 jaar oud Buiten New Orleans ligt het landelijke, verarmde Louisiana. Kleine huizen, zwakke scholen, minimale voorzieningen en belachelijke lonen. De Afro-Amerikaanse vrouw speelt hier tegelijk drie rollen: – arbeidster – moeder – sociale pijler van de gemeenschap.

Ze werkt waar ze kan: – verpleeghuizen – buurtwinkels – fastfoodkeukens – schoonmaak – informele zorg.

Zonder haar functioneert de gemeenschap niet. Toch leeft ze met lage lonen, chronische stress, weinig gezondheidszorg en de voortdurende aanwezigheid van huiselijk geweld.

Haar afwezigheid is historisch: ze komt voort uit dezelfde structuur die haar al generaties lang onderaan de maatschappelijke ladder zet.

De vrouw die orkanen overleeft – 39 jaar

oud

In Louisiana bestaat er niet zoiets als een “stabiel” leven. Orkanen veranderen alles: verwoeste huizen, verloren banen, gescheiden gezinnen, verloren herinneringen.

De vrouw is degene die: – de kinderen evacueert – de documenten beschermt – het huis schoonmaakt dat onder water heeft gestaan – vanaf nul begint – verzekeringen afhandelt die laat of nooit uitbetalen – het gezin kalm houdt terwijl ze vanbinnen instort.

Voor mannen is de wederopbouw fysiek. Voor vrouwen is ze psychologisch. Jaar na jaar.

Haar afwezigheid is ecologisch: elke storm neemt een stuk van haar energie mee, tot er bijna niets overblijft. Niemand vergoedt haar dat.

De vrouw van de zware tradities – 51 jaar oud

Louisiana leeft van sterke, diepgewortelde, bijna heilige tradities.

Een vrouw moet zijn: – de perfecte moeder – een figuur in huis – een hoeksteen van de grote familie – een aanwezigheid in de kerk – een verzorgster van de ouderen – een gids voor de kleintjes – de dragende structuur van alles.

Het is een oude rol, nooit bijgewerkt.

Ze kan verzoeken van de familie niet weigeren. Ze kan niet tegenspreken. Ze kan geen “nee” zeggen. Ze kan niet aan zichzelf

denken zonder zich schuldig te voelen.

Haar afwezigheid is cultureel en emotioneel: ze is zo druk bezig iedereen te steunen dat ze uit zichzelf verdwijnt.

Epiloog – Louisiana

Louisiana is een mengeling van schoonheid en ongeheelde wonden. En te midden van die alledaagse chaos houden vrouwen alles bij elkaar: gezin, werk, gemeenschap, tradities, emotioneel overleven.

Hun afwezigheid is een paradox: hoe meer ze doen, hoe minder ze worden gezien.

Louisiana wist vrouwen niet uit met één enkele kracht. Het wist ze uit met duizend kleine, dagelijkse krachten: armoede, orkanen, toerisme, raciale geschiedenis, familierollen, gebrek aan steun.

Het is een langzame, diepe, stille uitwissing.

Beschouwing – Louisiana

Elke staat laat een andere vorm van afwezigheid zien. Louisiana laat er een zien die wordt veroorzaakt door: – natuurrampen – maatschappelijke rampen – familierampen.

Het is de staat waar de vrouw voor iedereen overleeft, maar niemand voor haar.

Het is de staat waar trauma routine wordt en routine identiteit.

Louisiana laat zien dat de afwezigheid van vrouwen niet alleen armoede of een gebrek aan rechten is. Het is ook een vermoeidheid die zo diep is dat niemand haar nog opmerkt.

En daarom is dit hoofdstuk cruciaal: om eraan te herinneren dat achter elke ansichtkaart van New Orleans een vrouw staat die iets draagt wat de wereld niet kan zien.

MAINE

Maine is een van de mooiste en ruigste staten van Amerika. Eindeloze bossen, koude kusten, vuurtorens, vissersdorpen en een immense stilte. Het is alleen een romantisch land voor wie er op bezoek komt. Voor wie er woont, is het puur isolement.

De bevolking is dun gezaaid, de afstanden zijn groot, de winters duren maanden, de kansen zijn schaars. Maine valt je niet aan: het verteert je.

Vrouwen verdwijnen hier om drie redenen: – geografische eenzaamheid – onzekere seizoensbanen – kleine gemeenschappen die verandering smoren. Het is een staat waar de natuur heerst en de mens zich aanpast. Altijd. Te veel.

De vrouw uit Maine valt niet door een schok. Ze valt door herhaling.

De vrouw van de vissersdorpen – 39 jaar oud

De kust van Maine leeft van de visserij: kreeft, kabeljauw, korte seizoenen en zwaar werk.

De vrouw regelt hier alles wat de boot niet doet: – coördinatie – netten die moeten worden hersteld – verkoop – de boekhouding van het gezin – gezin – huis – plotselinge noodgevallen.

De zee is mooi van ver. Van dichtbij is ze een meedogenloze meester.

Haar afwezigheid is zowel economisch als fysiek: ze leeft in een sector waar de verdiensten afhangen van het weer, het seizoen en geluk. En wanneer het seizoen eindigt, eindigt ook de zekerheid.

De vrouw die in de lange winter leeft – 52

jaar

Maine in de winter is een muur: sneeuw, vorst, duisternis, oneindige stiltes.

In het binnenland — Millinocket, Greenville, het merengebied — krijgen vrouwen te maken met: – maanden zonder echt sociaal contact – gevaarlijke wegen – geïsoleerde huizen – weinig gezondheidszorg – wijdverbreide winterdepressie – afstand tot essentiële voorzieningen

Is ze ziek, dan wacht ze. Heeft ze een dokter nodig, dan rijdt ze urenlang. Stort ze emotioneel in, dan ziet niemand haar. Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt omdat ze ver van alles is.

De vrouw van de seizoensbanen – 28 jaar oud

In de zomer explodeert Maine: toerisme, B&B's, restaurants, cruises.

De vrouw werkt hier onvermoeibaar: – bedienen – schoonmaken – koken – ontvangen – regelen – opruimen.

Het is zwaar, slecht betaald, onzeker werk. Het duurt drie maanden, daarna niets.

Ze gaat van slopende uren naar lege weken. Van geld dat snel binnenstroomt naar maanden van overleven.

Haar afwezigheid is economisch: ze leeft altijd tussen twee seizoenen, maar hoort bij geen van beide.

De vrouw van de kleine gemeenschappen – 46 jaar oud

Kleine stadjes in Maine zijn gesloten gemeenschappen: iedereen weet alles van iedereen, en niemand verandert ooit echt.

De vrouw moet hier rechtlijnig zijn: – moeder – vaste werknemer – betrouwbare aanwezigheid – “goed mens” volgens de plaatselijke codes.

Ze kan zichzelf niet opnieuw uitvinden. Ze kan niet makkelijk van baan veranderen. Ze kan de gemeenschap niet verlaten zonder te worden veroordeeld.

Haar afwezigheid is cultureel: ze behoort meer aan het gebied dan aan zichzelf. Ze is gevangene niet van slechtheid, maar van gewoonte.

Epiloog – Maine

Maine is een staat die je in stilte aankijkt. En stilte, als het te veel wordt, wordt een last.

Vrouwen verdwijnen hier in afstanden, seizoenen, herhaalde rollen, onzekere banen, gesloten dorpen, lange winters.

De afwezigheid is niet zichtbaar. Ze zit onder de huid. Ze is iets van elke dag.

Maine slaat niet. Het laat je gaan.

Beschouwing – Maine

Elke staat onthult een vorm van afwezigheid. Maine onthult de vorm die voortkomt uit de geografie:

Hoe mooier het gebied, hoe zwaarder het is voor wie er woont.

Hier wordt de vrouw niet uitgewist door conflict, maar door stilte. Door herhaling. Door afstand. Door de kou die nooit overgaat. Door een leven dat krimpt.

Maine leert één ding: vrouwelijke afwezigheid kan ook een landschap zijn. Een kaart. Een seizoen dat nooit eindigt.

En daarom is dit hoofdstuk nodig: omdat Amerika niet alleen geweld of chaos is. Het is ook een verterende stilte.

MARYLAND

Maryland is een bedrieglijke staat. Klein, aan de Atlantische Oceaan, vlak bij Washington. Elegant aan de oppervlakte, complex vanbinnen.

Het is een gebied dat in tweeën is gespleten: – rijke, hoogopgeleide, beschermde, ordelijke voorsteden – moeilijke, arme steden, getekend door misdaad en verwaarlozing.

Het is een van de staten met het hoogste gemiddelde inkomen van Amerika en tegelijk een van die met de duidelijkste ongelijkheid.

Vrouwen verdwijnen hier niet om één enkele reden. Ze verdwijnen door te veel werelden waaraan ze zich moeten aanpassen: metropool, voorsteden, politiek, zorg, stedelijke armoede, raciale identiteiten.

De afwezigheid van vrouwen in Maryland heeft vele gezichten.

Ze verschilt per postcode.

De vrouw uit Baltimore – 34 jaar oud

Baltimore is een van de ingewikkeldste steden van de Verenigde Staten: hardnekkige armoede, hoge criminaliteit, sociaal isolement, overbelaste voorzieningen en scholen in gevarenzone.

Hier houden vrouwen alles bij elkaar: – kinderen – onzeker werk – gevaarlijke buurten – onbetaalbare kosten van levensonderhoud – traag openbaar vervoer – gebrek aan echte bescherming.

Ze werkt waar ze kan: supermarkten, klinieken, hulpcentra, fastfoodrestaurants, verpleeghuizen, schoonmaak. Haar afwezigheid is stedelijk: de stad praat over “herontwikkeling”, maar begint nooit bij haar leven.

Voor het systeem is ze alleen zichtbaar wanneer ze dient als arbeidskracht. Ze verdwijnt wanneer haar rechten erkend moeten worden.

De vrouw uit de rijke voorsteden – 42 jaar oud

Het welvarende deel van Maryland is perfect: huizen als in een film, hoge inkomens, elitescholen, ambitieuze carrières, goed gestructureerde gezinnen.

De vrouw verdwijnt hier om een andere reden: de druk van de perfectie.

Het is een competitieve omgeving waar de vrouwelijke rol onberispelijk moet zijn: – volledig beheer van het gezin – een hoog sociaal imago – perfecte kinderen – verplicht vrijwilligerswerk – een baan of carrière ernaast die de partner nooit mag “overschaduwen”.

Ze leeft in een omgeving die haar altijd aanwezig wil, zonder ooit op te geven, zonder ooit vermoeidheid te tonen.

Haar afwezigheid is een kwestie van identiteit: de gemeenschap beschouwt haar als een rol, niet als een persoon.

De Afro-Amerikaanse vrouw van de Central

Corridor – 45 jaar oud Maryland heeft een van de grootste en invloedrijkste Afro-Amerikaanse gemeenschappen van de Verenigde Staten.

Vrouwen zijn hier een drijvende kracht in de samenleving: – ze werken in de zorg – ze werken in scholen – ze leiden kantoren en het openbaar bestuur – ze houden grote families bij elkaar – ze dragen hele gemeenschappen. Maar ze leeft met een dubbele last: ras en gender.

Ze doet alles. Ze draagt alles. Ze verschijnt overal. Maar er wordt zelden naar haar geluisterd.

Haar afwezigheid is politiek: ze draagt de staat zonder aan de tafels te zitten waar de beslissingen worden genomen.

De vrouw die in de zorg werkt – 37 jaar oud

Maryland is een van de staten met het hoogste aantal vrouwelijke zorgverleners, dankzij de nabijheid van Washington en de grote regionale ziekenhuizen.

Vrouwen leven hier in een systeem dat nooit ophoudt met eisen: – eindeloze diensten – overvolle afdelingen – herhaalde noodgevallen – extreem grote verantwoordelijkheden – weinig psychologische bescherming – salarissen die de emotionele belasting niet compenseren.

Zij is degene die iedereen verzorgt: ouderen, kinderen, chronisch zieken, stedelijke noodgevallen, natuurrampen.

Haar afwezigheid is operationeel: ze is onmisbaar, maar haar stem weegt buitengewoon weinig in de beslissingen over de gezondheidszorg.

Epiloog – Maryland

Maryland is een staat gebouwd op scherpe contrasten: extreme rijkdom en extreme armoede, machtige politiek en verlaten buurten, schitterende carrières en minimale banen. Vrouwen beleven hier al die tegenstrijdigheden tegelijk. Elk deel van Maryland heeft een andere vorm van uitwissing: stedelijk, sociaal, in de identiteit, raciaal en in de gezondheid.

Hun afwezigheid is een collectief resultaat: de staat functioneert omdat zij standhouden.

En juist daarom worden ze niet gezien.

Beschouwing – Maryland

Elke staat onthult een eigen schakering van de afwezigheid van vrouwen. Maryland onthult de meest complexe: vrouwen bestaan op elk maatschappelijk niveau en worden toch genegeerd juist waar het systeem vorm krijgt.

Hier zijn vrouwen: – de ruggengraat van de rijke voorsteden – de motor van de zwarte gemeenschappen – de dragers van de zorg – het overleven van de arme buurten.

Toch worden ze niet erkend als politieke kracht, niet in het centrum van de strategieën geplaatst, niet beschermd.

In Maryland is afwezigheid geen armoede of eenzaamheid. Het is wanverhouding: vrouwen geven meer dan de staat teruggeeft.

En daarom krijgt ze hier haar plaats in dit deel.

MASSACHUSETTS

Massachusetts is een van de slimste staten van Amerika. Elite-universiteiten, ziekenhuizen van wereldklasse, onderzoekscentra, technologie en innovatie. Van buitenaf lijkt het een van de meest vooruitstrevende en “juiste” plekken van het land: hoog onderwijs, hoge inkomens, moderne politiek en volledige voorzieningen.

Maar de waarheid is ingewikkelder.

Massachusetts is een gebied met twee snelheden: – wie bij de kringen van de kennis hoort – wie buiten die deuren blijft.

Het is een staat die over vooruitgang praat, maar leeft onder enorme culturele druk. En die druk verplettert langzaam de aanwezigheid van vrouwen.

Vrouwen verdwijnen hier niet door een tekort aan wat ze hebben. Ze verdwijnen door een teveel aan verwachtingen: carrière, gezin, hoge normen, constante prestaties, perfecte sociale modellen.

De afwezigheid van vrouwen in Massachusetts is modern, beschaafd, verfijnd — en verwoestend.

De vrouw van de elite-universiteit – 33 jaar oud

Massachusetts is het academische hart van de planeet. De toekomst van de kennis wordt op die campussen beslist.

De onderzoekster komt binnen met uitzonderlijk grote capaciteiten, maar staat tegenover een systeem dat eist:

– publiceer zonder ophouden – concurreer met beschermde collega’s – geef congressen, seminars, grote evenementen – houd een altijd schitterend imago hoog – geef jarenlang je privéleven op

De omgeving lijkt vooruitstrevend, maar de machtsposities blijven mannelijk. Wie onderzoek doet, ademt een lucht van excellentie… en van uitputting.

Haar afwezigheid is institutioneel: ze produceert kennis, maar heeft zelden het commando.

De migrantenvrouw in schoonmaak en horeca – 29 jaar oud

Buiten zijn campussen als op een ansichtkaart draait Massachusetts op migrantenarbeid: Latijns-Amerikaanse, Haïtiaanse, Braziliaanse, Kaapverdische, Afrikaanse vrouwen.

Zij zijn degenen die: – de kantoren van de elite schoonmaken – koken in universiteitsrestaurants – diensten draaien in hotels – de keukens van de restaurants in Boston draaiende houden – voor de ouderen zorgen – voor de kinderen van anderen zorgen.

Harde levens, lage verdiensten, torenhoge huren.

Haar afwezigheid is economisch en politiek: ze houdt de best opgeleide stad van Amerika overeind zonder door wie dan ook erkend te worden.

De vrouw van de klinieken en ziekenhuizen – 41 jaar oud

Massachusetts is het centrum van de geavanceerde gezondheidszorg. Achter de grote namen staan duizenden vrouwen: verpleegkundigen, laboranten, afdelingspersoneel, assistenten en ondersteunend personeel.

Onmogelijke diensten. Constante stress. Enorme verantwoordelijkheden. Moeilijke patiënten. Extreem hoge kosten van levensonderhoud. Weinig rust.

Haar afwezigheid is operationeel: ze is de motor van de beste gezondheidszorg van Amerika, maar het systeem ziet haar niet als persoon: alleen als functie.

De vrouw uit de harde wijken – 35 jaar oud

Voorbij de welvarende campussen en voorsteden kent Massachusetts een echte, harde armoede die voor de media onzichtbaar is.

De vrouw die hier woont, krijgt te maken met: – onbetaalbare huren – zwakke scholen – wijdverbreid geweld – ontoereikende voorzieningen – onzeker vervoer – slecht betaalde banen – structurele rassendiscriminatie.

Ze is een dagelijkse overlevende.

Haar afwezigheid is stedelijk: ze past niet in het “perfecte” verhaal van Massachusetts, dus negeert het systeem haar.

Epiloog – Massachusetts

Deze staat is een duidelijke paradox: hoe beschaafder hij is, hoe meer hij van vrouwen verwacht dat ze alles regelen.

De afwezigheid hier is geen onwetendheid. Het is hyperexcellentie. Het is de overtuiging dat in een ontwikkeld gebied “alles wel goed komt”.

Niet alles komt goed.

Vrouwen dragen enorme en onzichtbare lasten: academisch, in de zorg, in het gezin, economisch.

Massachusetts werkt omdat zij werken. En juist daarom verdwijnen ze.

Beschouwing – Massachusetts

Elke staat toont een andere wond. Massachusetts toont de wond die onder zijn cultuur verborgen ligt.

Hier worden vrouwen niet uitgewist omdat ze geen kansen hebben. Ze worden uitgewist omdat ze er te veel hebben, en niemand hen beschermt terwijl ze die aangaan.

Het is een moderne uitwissing: niet gewelddadig, niet luidruchtig, niet zichtbaar. Maar totaal.

En daarom is Massachusetts een noodzakelijk hoofdstuk: om eraan te herinneren dat vooruitgang niet genoeg is als ze wie haar draagt niet echt bevrijdt.

MICHIGAN

Michigan is het skelet van het industriële Amerika. De staat die de auto heeft voortgebracht, die het idee zelf van de Amerikaanse arbeidersklasse heeft gebouwd — en die alles heeft zien instorten. Gesloten fabrieken, leeggelopen steden, verlaten buurten, vervuild water, verslavingen, verouderde infrastructuur, gekorte lonen.

Het is een staat die opkomst, verval en veerkracht heeft gekend. En door dat alles heen hebben vrouwen gedragen wat mannen niet meer konden dragen.

Michigan veegt vrouwen niet in één keer weg. Het verteert ze, dag na dag, door drie krachten: – een instortende industrie – leeglopende steden – milieuproblemen die alles vergiftigen. De afwezigheid van vrouwen is hier het gevolg van een kapotte economie die blijft eisen terwijl ze bijna niets geeft.

De vrouw uit Detroit – 38 jaar oud

Detroit is het wereldwijde symbool van de industriële ineenstorting. Lege buurten, verlaten huizen, broze voorzieningen, ondergefinancierde scholen en historische armoede.

Vrouwen leven hier met: – onzekere banen – onbetrouwbaar vervoer – wijdverbreid geweld – onbetaalbare kosten – gebrek aan stevige sociale netwerken – de volledige verantwoordelijkheid voor het gezin.

Ze werkt waar ze werk vindt: supermarkten, klinieken, callcenters, restaurants, plaatselijke coöperaties.

Haar afwezigheid is stedelijk: een stad die over de hele wereld beroemd is, maar niet kijkt naar wie haar overeind houdt.

Detroit viert zijn industriële geschiedenis. Het viert niet de vrouwen die zijn mislukking hebben overleefd.

De vrouw uit Flint – 34 jaar oud

Flint is een nationale wond. Jarenlang vergiftigd water, vergiftigde kinderen, gezinnen verraden door de staat.

De vrouw hier heeft het schandaal aan den lijve ondervonden: – ze kookte met giftig water – ze waste haar kinderen met gevaarlijk water – ze vocht tegen instanties die het bewijs ontkenden – ze runde huishoudens met enorme sanitaire problemen – ze moest kiezen tussen de rekeningen betalen of flessenwater kopen. Haar afwezigheid is ecologisch: de staat heeft gefaald, en zij heeft de prijs betaald.

Flint is niet alleen een tragedie. Het is een voorbeeld van hoe weinig het leven van een arme vrouw telt in Amerika.

De vrouw van de voormalige fabrieken – 46 jaar oud

Ooit boden de fabrieken in Michigan stabiliteit: eerlijke lonen, een huis, een gezin, een toekomst.

Toen stortte alles in: verplaatsing naar het buitenland, robotisering, sluitingen, massaontslagen.

Vrouwen moesten zichzelf hier snel opnieuw uitvinden: – supermarkten – hulpverlening – schoonmaak – kleine diensten – deeltijdbanen – gebroken diensten.

Van de zware industrie naar de dagelijkse onzekerheid.

Haar afwezigheid is economisch: ze heeft haar zekerheid verloren, ze heeft haar vooruitzichten verloren, ze heeft de bescherming verloren die ze had toen de auto de wereld beheerste.

De plattelandsvrouw – 50 jaar oud

Het platteland van Michigan is uitgestrekt: merengebieden, bossen, geïsoleerde gemeenschappen, kleine, trage stadjes.

De vrouw krijgt hier te maken met: – strenge winters – verslavingen die mannen en kinderen treffen – verre gezondheidszorg – seizoensbanen – eenzaamheid – bijna onbestaand vervoer.

Het is een leven van voortdurend aanpassen. Geen steun, geen groei, geen stevige netwerken. Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de kilometers, in de stilte, in de routine van het overleven.

Epiloog – Michigan

Michigan is een staat die de littekens van het verleden en de gevolgen van het heden draagt.

Vrouwen houden stand: Detroit, Flint, het platteland, de voormalige fabrieken, harde buurten, veerkrachtige gezinnen.

Maar terwijl ze standhouden, verdwijnen ze: – te midden van instortende infrastructuur – te midden van vervuild water – te midden van onzekere banen – te midden van halflege steden – te midden van mislukte economieën.

Michigan viert zijn glorieuze verleden. Vrouwen betalen voor het heden.

Beschouwing – Michigan

Elke staat laat een andere vorm van afwezigheid zien. Michigan toont de vorm die wordt veroorzaakt door de kwetsbaarheid van de structuren: wanneer de fabriek valt, valt de gemeenschap. En wanneer de gemeenschap valt, is het de vrouw die blijft staan — alleen.

De afwezigheid van vrouwen is hier het resultaat van een leven lang gaten dichten: werk, kinderen, huisvesting, economische crises, milieurampen, bezuinigingen op voorzieningen en stedelijk geweld.

Het is het Amerika dat niet meer werkt en dat toch verwacht dat vrouwen blijven werken. En daarom is dit hoofdstuk cruciaal.

MINNESOTA

Minnesota is een staat die iedereen mooi vindt: meren, natuur, orde, onderwijs, beschaving, lange winters en een “rustig” leven. Dat is wat ze van buitenaf zien.

Vanbinnen is het anders. Het is een staat die de helft van het jaar in vrieskou leeft, met gemeenschappen die open lijken maar in

werkelijkheid erg gesloten zijn, met steden die zich als vooruitstrevend verkopen maar diepgewortelde raciale spanningen verbergen, met een sociaal stelsel dat alleen werkt zolang jij functioneert — en vrouwen functioneren altijd.

Hier verdwijnt de vrouw niet in de chaos. Ze verdwijnt in de schijnbare correctheid. In de stilte. In de kilte. In de “vriendelijke” verwachtingen die haar meer verpletteren dan openlijk geweld.

Minnesota valt niet aan. Het verteert.

De vrouw van de migrantenwijken – 32 jaar oud

Minnesota heeft een van de grootste en meest zichtbare migrantengemeenschappen van de Verenigde Staten: Somaliërs, Hmong, Ethiopiërs en Latino’s. En vrouwen staan in het hart van die gemeenschappen.

Ze leven tussen twee werelden: – hun cultuur van herkomst – het starre en dure Amerikaanse systeem. Ze werken als: – zorgassistentes – schoonmaaksters – kooksters in de catering – babysitters – chauffeurs – culturele bemiddelaars.

Ze spreken twee talen, voeden kinderen op en onderhouden grote families. Zonder ophouden.

Hun afwezigheid is cultureel en economisch: ze zijn de drijvende kracht van hun gemeenschappen, maar de samenleving behandelt hen als een dienstverlenende aanwezigheid.

Ze zijn zichtbaar als getallen, onzichtbaar als mensen.

De vrouw die in het maatschappelijk werk werkt – 38 jaar oud

Minnesota investeert flink in sociale voorzieningen. Maar wie het echte werk doet, zijn altijd vrouwen: in gezinscentra, onderwijsprojecten, opvanghuizen en openbare instellingen.

Ze noemen hen “sociale engelen”. Het zijn onderbetaalde en overwerkte werkneemsters.

Zware verhalen om te dragen, voortdurende noodgevallen, mensen helpen zonder de juiste middelen, voortdurend emoties beheersen.

Hun afwezigheid is professioneel: ze dragen het kwetsbaarste deel van de samenleving, maar het systeem kan hen niet dragen.

De vrouw van de lange winters – 50 jaar

Minnesota in de winter is als een andere planeet: maanden sneeuw, ijzige wegen, gedwongen isolement. In het binnenland en in de kleine stadjes leven vrouwen: – kilometers ver van alles – met weinig gezondheidszorg – in een eentonige routine – met huiselijke problemen zonder steunnetwerk – met een winter die zelfs in hun hoofd kruipt.

Als je ver weg bent, ben je alleen. En als je alleen bent in Minnesota, ziet niemand het.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de sneeuw, in de afstand, in de stilte.

Essentiële sectoren – 40 jaar oud

Minnesota is een staat die rust op drie pijlers: – gezondheidszorg – onderwijs – voedseldistributie.

Drie sectoren die door vrouwen worden gedomineerd. Lange diensten, grote verantwoordelijkheden, personeelstekort en constante stress.

Zij zijn degenen die de staat draaiende houden wanneer de temperatuur daalt tot -25. Zij zijn degenen die niet kunnen ontbreken, ook niet als ze ziek zijn.

Hun afwezigheid is operationeel: ze kunnen niet stoppen, maar niemand bouwt een systeem om hen te beschermen.

Epiloog – Minnesota

Minnesota is een staat die koud is van buiten en warm van binnen. Vrouwen houden alles in evenwicht: migrantengemeenschappen, sociale voorzieningen, gezondheidszorg, scholen en geïsoleerde gezinnen.

Hun afwezigheid bestaat uit drie elementen: – vorst – stilte – verantwoordelijkheid zonder erkenning. Er is geen chaos, geen lawaai, geen spectaculair geweld. Er is alleen een verterende kalmte.

Beschouwing – Minnesota

Elke staat toont zijn eigen vorm van afwezigheid. Minnesota toont de “beleefdste”: uitwissing door schijnbare vriendelijkheid.

Hier schreeuwen ze niet tegen je. Ze werken je niet openlijk tegen. Ze vallen je niet aan.

Ze laten je gewoon alleen functioneren. En je moet altijd functioneren.

Minnesota is de staat waar vrouwen onzichtbaar worden, niet omdat ze zwak zijn, maar omdat ze te sterk zijn om geholpen te

worden.

En daarom is dit hoofdstuk cruciaal: om te laten zien dat zelfs “goede” staten grote afwezigheden kennen.

MISSISSIPPI

Mississippi is het hart van het diepste Zuiden. Het is een staat die nog altijd het gewicht van zijn geschiedenis draagt: slavernij, hardnekkige armoede, segregatie, gebrek aan voorzieningen, minimale infrastructuur, ondergefinancierd onderwijs.

Het is een van de plekken waar als vrouw geboren worden betekent dat je begint met drie obstakels: – geërfde armoede – starre familierollen – een staat die niets biedt. Hier verdwijnen vrouwen niet door een gebeurtenis. Ze verdwijnen omdat ze leven in een samenleving die nooit is ontworpen om hen te beschermen.

De afwezigheid van vrouwen in Mississippi is totaal: economisch, cultureel, in de gezondheid, politiek, raciaal.

Het is de staat waar vrouwen alles dragen en niets ontvangen.

De Afro-Amerikaanse vrouw van de Delta – 40 jaar oud

De Mississippidelta is een van de armste plekken van de Verenigde Staten. Buitengewoon rijk aan cultuur, muziek en geschiedenis, en toch verwoest door politieke verwaarlozing, gebrek aan voorzieningen en enorme ongelijkheid.

De Afro-Amerikaanse vrouw is hier de spil van de gemeenschap: – ze voedt kinderen en kleinkinderen op – ze werkt in zwakke scholen – ze zorgt voor de familie – ze draait diensten in

bejaardentehuizen – ze maakt huizen en gebouwen schoon – ze draagt de hele buurt.

Zonder haar zou de Delta in één dag instorten.

Haar afwezigheid is historisch en raciaal: de staat heeft haar nooit ergens in het centrum geplaatst. Ze geeft alles, ontvangt niets.

De vrouw van de armste plattelandsgebieden – 48 jaar oud

Het platteland van Mississippi is uitgestrekt. Piepkleine stadjes, afgelegen huizen, overal kerken en bijna geen ziekenhuizen.

De vrouw leeft met: – kilometers afstand tot alles – onbehandelde chronische gezondheidsproblemen – minimaal vervoer – seizoens- of onzekere banen – oude huizen die moeilijk te onderhouden zijn – een gevoel van isolement dat een manier van leven wordt.

Als er iets ernstigs gebeurt, komt er niemand op tijd.

Haar afwezigheid is geografisch: ze woont te ver weg om bereikt te worden en is te arm om gehoord te worden.

De vrouw die in de laagste diensten werkt – 33 jaar oud

Mississippi is een van de staten met de laagste lonen van het land. En die banen zijn, steevast, voor vrouwen.

De vrouw werkt hier in: – goedkope ketens – discountsupermarkten – fastfoodrestaurants – schoonmaak – informele zorg voor zieken en ouderen – zwart babysitwerk.

Zware diensten, geen rechten, geen vaste uren. Ze werkt hard, verdient weinig en overleeft.

Haar afwezigheid is economisch: zonder haar werk komt Mississippi langzaam tot stilstand, maar de staat behandelt haar alsof iedereen haar zou kunnen vervangen.

De vrouw gevangen in de religieuze traditie – 55 jaar

Religie is in Mississippi geen factor. Het is een systeem.

De vrouw moet hier: – moeder zijn – vroom zijn – de steun van het gezin zijn – een moreel voorbeeld zijn – "sterk" zijn, ook als ze dat niet is.

Ze kan niet scheiden zonder stigma. Ze kan haar leven niet veranderen zonder een oordeel uit te lokken. Ze kan zichzelf niet boven haar gezin stellen.

Haar afwezigheid is cultureel en emotioneel: ze is opgevoed om iedereen te steunen, maar niemand steunt haar.

Epiloog – Mississippi

Mississippi is de staat die het traagst verandert. En in die traagheid gaan vrouwen verloren.

Zij zijn degenen die scholen, winkels, kerken, gezinnen en gemeenschappen draaiende houden. Zij zijn degenen die bij elkaar houden wat de overheid niet kan.

Toch verdwijnen ze in een structuur die hen nooit als centraal beschouwt.

De afwezigheid hier is geen ongeluk. Ze is een traditie.

Beschouwing – Mississippi

Elke staat toont een vorm van afwezigheid. Mississippi toont de oudste en wreedste.

Hier zijn vrouwen niet alleen onzichtbaar. Ze worden als vanzelfsprekend beschouwd. Ze gelden als een natuurlijke hulpbron: altijd beschikbaar, nooit beschermd.

Mississippi toont een harde waarheid: wanneer de geschiedenis niet verandert, betalen vrouwen de hoogste prijs.

Daarom is dit hoofdstuk een van de belangrijkste van dit deel: omdat het laat zien wat er overblijft wanneer de staat hele generaties in de steek laat en van vrouwen verwacht dat zij ze redden.

Ferdinando Frega